

پروشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
تال جامع علوم انسانی

کلیسای کاتولیک پس از ژان پل دوم

با مسلمانان و ضرورت درک آنها تأکید کرد و پایه گذار مراسم و کنگره های متعددی بود که در جهت تبیین پایه های گفت و گو ، فعالیت می کردند . او بارها مسیحیان جهان را که مورد حملات افراطیون مسلمان قرار می گرفتند به صبر و شکیبایی دعوت کرد و نقش مهمی در آرام کردن مسیحیان پاکستان پس از حملات القاعده داشت .

شیخ محمد سید الطناوی امام بزرگ مسجد الالزهر مصر در پیامی به مناسبت در گذشت پاپ ژان پل دوم گفت : با مرگ وی فقدان بزرگی در کلیسای کاتولیک و دنیای اسلام حس می شود . وی همچنین با قدر دانی از دیدگاه پاپ در حمایت از اعراب ، فلسطینی ها و عراق ، اظهار امیدواری کرد که پاپ جدید نیز در مسیری قدم بگذارد که ژان پل دوم آغاز گر آن بوده است . و این نکته سر آغاز راه و روشی است که جانشین پاپ ژان پل دوم از هر قوم و نژادی که باشد ملزم به پیروی از آن است . کلیسای کاتولیک رم در دوره پاپ فقیه با تغییر مسیرهای آشکار وارد بستری از رفتارها و موضع گیریهای کلیدی شده است که خواه نا خواه بازگشت از آنها بسیار دشوار است و حتی محال می نماید . ژان پل دوم ستهایی را در کلیسای کاتولیک رم به یادگار گذاشت که طعم شیرین آنها از دافقه پیروان ادیان بیرون نخواهد رفت و انتظار می رود تا جانشینان او نیز این کام شیرین را تلخ نکنند . سید محمد خاتمی رئیس جمهور ایران با ارسال پیام تسلیت و شرکت در مراسم تشییع جنازه پاپ نشان داد که برای روش و منش یک رهبر مذهبی بزرگ که به گفت و گو و صلح میان ادیان می اندیشیده و عمل می کرده است ، احترام بسیاری قائل است . لازم به ذکر است که مؤسسه گفت و گوی ادیان نیز با ارسال پیام های تسلیت به سران کلیسای کاتولیک رم در ایران ، و همچنین کلیه نهادها و سازمانهای وابسته به این مرکز مسیحی در سراسر دنیا ، مراتب همدردی خود را با مسیحیان کاتولیک سراسر جهان اعلام نمود .

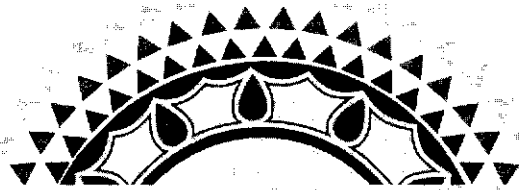
آن کشور را تقدیس کرد . پاپ ژان پل دوم زمانی که در سال ۱۹۸۱ از سوی یک مرد ترک تبار به نام محمد علی آقاجا مورد سوء قصد قرار گرفته و زخمی شد . بلافاصله پس از بهبودی به دیدار وی رفت و اعلام کرد که او را بخشیده است و هیچ گونه شکایتی علیه او ندارد . اگر چه نامبرده اکنون در کشود ترکیه به حبس ابد محکوم می باشد، پاپ بعد از این حادثه راهی کشور پرتغال شد و به دیدار خواهر سانتانا رفت ، راهبه ای که به همراه دختر عموهایش ، مریم مقدس را در دهکده فاطیما دیده بودند ، خواهر سانتا مدتی قبل از ترور پاپ ، حادثه را پیش بینی کرده و به پاپ هشدار داده بود . پاپ در آن ملاقات خواهر سانتانا را ناچی خود خواند . شاید پاپ ژان پل دوم قصد داشت تا این راهبه مسیحی را که یک ماه پیش از دنیا رفت به عنوان قدیسه ای جدید به مردم پرتغال معرفی نماید که تقدیر بر این قرار نگرفت .

پاپ ژان پل دوم همچنین در سال ۲۰۰۰ مسیحی به مناسبت آغاز هزاره جدید از چند بنای مذهبی در جهان دیدن کرد و در ماه فوریه همان سال وی اولین پاپی بود که به مصر ، کشوری غالباً مسلمان رفت و خواستار هماهنگی بین ادیان مختلف شد . در ماه مارس ، با فلسطینیان رنج کشیده ابراز همدردی کرد و از اندوه کلیسای کاتولیک برای سرکوب یهودیان به دست مسیحیان در زمان جنگهای جهانی سخن گفت : پاپ ژان پل دوم دوستی احترام به ادیان دیگر را نه فقط در کلام و سخن که در عمل و کردار نیز به همگان نشان داد ، چنان که به عنوان نخستین پاپ در طول تاریخ کلیسا در سال ۲۰۰۱ ، و چهار ماه پیش از حادثه یازدهم سپتامبر وارد مسجد مسلمانان در سوریه شد و در آن جا مراسم دعا برگزار کرد . وی همچنین در سال ۱۹۹۹ علیرغم فشارهای جهانی بر علیه عراق ، وارد این کشور شد و قرآنی را که به او هدیه دادند در پیش چشمان همه بوسید . پس از حوادث یازدهم سپتامبر وی بیش از گذشته بر لزوم دوستی عملی

سراجام ، کارون جوزف وینیلا" که نام خود را به یوحنا پولس دوم یا همان پاپ ژان پل دوم تغییر داده بود ، پس از سالها دست و پنجه نرم کردن با بیماری و مقاومت شدید در برابر موج افکار عمومی که کهولت سن و بیماری او را دلیلی بر ضرورت بازنشستگی وی می دانستند . در سن ۸۵ سالگی ، پس از سه روز سخت ، در اقامتگاه خود در واتیکان از دنیا رفت و توجه میلیونها مسیحی و غیر مسیحی را در سراسر دنیا به اخبار جهان مربوط به کلیسای کاتولیک جلب نمود . به گونه ای که تا مدتها مهمترین اخبار مربوط به حوادث جاری در واتیکان بود . وی که به عنوان نخستین سراسقف غیر ایتالیایی ، رم به حکومت ۴۵۵ ساله پاپ های ایتالیایی پایان داده بود توانسته بود تا محبوبیت بسیاری در میان مردم ایتالیا پیدا کند . او در اواخر دهه ۸۰ بنیانگذار نیایش مشترک میان پیروان و متولیان ادیان مختلف شد و یکی از بزرگترین پشتوانه های گفت و گو میان ادیان در دو دهه گذشته بود .

وی با ۹۵ سفر خارجی در طول ۲۷ سال رهبری کلیسای کاتولیک رم که مهمترین آنها سفر به کوبا و ملاقات با فیدل کاسترو بود، توانست لقب فعال ترین پاپ کلیسای کاتولیک در عرصه روابط بین الملل را به خود اختصاص دهد .

پاپ ژان پل دوم بدون شک بنیانگذار حرکت های نوینی در کلیسای کاتولیک رم بود که تبعات آن آیندگان کلیسای را نیز تحت تأثیر قرار خواهد داد . وی قدیس سزاترین پاپ در طول تاریخ مسیحیت بود ، و تعداد افرادی که از سوی او به عنوان قدیس معرفی شدند از تعداد افرادی که در طول تاریخ مسیحیت توسط پاپ های دیگر به عنوان قدیس معرفی شده بودند ، بیشتر بود . او همچنین در راستای معرفی این قدیس ها و قدیسه ها ، سنت شکنی های بحث برانگیزی می کرد . از جمله آن که در سفر به آمریکای جنوبی ، یک سرخپوست را قدیس اعلام کرد و یا در سفر به اسپانیا ، ملکه خشن و خونریز تاریخ

“نقش دین در دیپلماسی و ایجاد صلح” “در کنفرانس بین المللی اسلو بررسی شد”

کنفرانس کشیدن نقش راه: نقش دین در دیپلماسی و ایجاد صلح از تاریخ هفتم الی نهم فوریه سال ۲۰۰۵ در شهر اسلو پایتخت کشور نروژ برگزار شد.

در این کنفرانس که توسط مؤسسه تحقیقاتی صلح در اسلو برگزار گردید افراد برجسته ای از سراسر جهان از جمله پرفسور اسپوزیتو حضور داشته و سخنرانی کردند.

نخست وزیر نروژ در افتتاحیه این کنوانس با تأکید بر نقش کلیه در تحقق صلح در جهان، متذکر شد که متأسفانه برخی از ادیان ظرفیت آن را دارند که از سوی گروهها خشونت طلب مورد سوء استفاده قرار گیرند. وی همچنین گفت: همکاری ادیان هرگز به منظور فراموش کردن اختلافات آنها نیست و تأکید بر ارزشهای مشترک ادیان می تواند کمک بسیاری به برقراری صلح و دوستی باشد او از سخنان خود چنین نتیجه گرفت بدون توجه و رعایت کرامت انسان، صحبت کردن از صلح بی معنا خواهد بود.

معاون وزیر امور خارجه نیز در سخنرانی خود تأکید که ۵ میلیارد انسان در سراسر جهان خود را پیرو دین می دانند و این بهترین و دلیل و پتانسیل برای برقراری صلح و نفی خشونت در جهان خواهد بود.

رئیس کلیسای وستراک در آفریقای جنوبی نیز در این کنفرانس حضور داشت با تکیه بر نقش حساسی گفت و گوی ادیان آن را یکی از مهمترین ابزارهای کار آمد برای عملی شدن اندیشه صلح و دوستی در جهان دانست.

در این سمینار همچنین پرفسور اسپوزیتو، اسلام شناس معاصر حضور داشت که با سخنرانی خود باب جدیدی را در رابطه با نقش کلیه دین در ایجاد صلح مطرح کرد.

وی در سخنان خود با تقسیم دین به دو بخش معنوی و تاریک، خواستار توجه بیشتر به بخش تاریک شد تا مخاطبان بتوانند شرایط و زمینه های به وجود آمدن برخی از فرامین و دستورها را در ادیان درک کنند. او همچنین خواستار تفکیک دو بخش متن (Text) از زمینه (can tex) در متون دینی شد و اینکه محققان و پژوهشگران بتوانند دریابند کدام زمان مذهبی متعلق به بخش متن (Text) و کدام مربوط به زمینه (can tex) می باشد او گفت اگر بتوانیم این تفکیکها را قائل شویم، آنگاه خواهیم توانست تا با شناخت کافی نسبت به آنچه باعث می شود تا یک فرد دین دار حادثه ای مانند ۱۱ سپتامبر را به وجود آورد، در برخی موارد حتی با او همدلی نیز خواهیم کرد.

به عقیده پرفسور اسپوزیتو نمی توان با محکوم کردن و طرد نمودن مسئله خشونت در ادیان را حل کرد بلکه باید با درکی درست و صحیح از شرایط به وجود آمده نسبت به وضعیت آنها احساس درستی پیدا نمود. پرفسور اسپوزیتو سپس با تأکید برای نکته که دین نقش مهمی در هویت انسان دارد به بررسی مسئله تسامح در ادیان پرداخت و آن را مبحثی قابل تأمل در دین دانست. در ادامه این نشست همچنین حجت الاسلام والمسلمین سید محمد علی ابطیعی رئیس مؤسسه گفت و گوی ادیان با عنوان ادیان، صلح و دیپلماسی به ایراد سخنرانی پرداخت، وی گفت: شاید هنوز دین پژوهی جز این نظر نداشته باشد که روح ادیان مختلف صلح و دوستی است.

از نگاه دینی خداوند خالق همه انسانها است و خالق نمی تواند نسبت به هیچ بنده ای بیشتر از دیگران تعلق خاطر داشته باشد و نمی تواند با هیچ گروهی از آنان دشمن باشد. پس روح ارتباط با خداوند یعنی همان صلح و دوستی.

وی در ادامه گفت: به جای آنکه افراد روح دین، خود را به جهانیان معرفی کنند و آن را نماینده دین بدانند متأسفانه برای هر یک از ادیان الهی نمایندگانی ظهور کرده است که به نام آن دین خشونت را رواج می دهند.

صدای آنها به دلیل رفتارهایی که دارند بسیار بلند و گوش آزار است اما واقعیت این است که این صدای بلند نماینده اقلیت اندکی از جهان متدینان هستند.

حجت الاسلام ابطیعی بی توجهی به نیازهای بشر را از جمله مهمترین مشکلات صاحبان و متولیان ادیان دانست و آزادی را اساسی ترین نیاز انسان.

وی در بخشی از جمع بندی سخنان خود متذکر شد که دیپلماسی زمانی می تواند هدف صلح و دوستی را گسترش دهد که بشر درجه بندی نشود. و خونهای انسانها به یک اندازه در دنیا رنگین باشد.

در حالی که متأسفانه در برخی درگیریهای اخیر در جهان به ویژه در خاور میانه، خون انسانها درجه شده و این خود عاملی مهم برای گسترش بیشتر خشونت در جهان است.

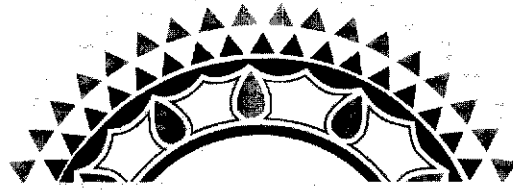
آغاز سال جدید بودایی

مراسم جشن لوسار (Lasar) یا همان آغاز سال بودائیان تبتی در هفته دوم از ماه فوریه توسط بودائیان تبتی سراسر جهان برگزار گردید

این مراسم که همه ساله با انجام تشریفات خاصی از سوی بودائیان تبتی سراسر جهان برگزار می گردد شامل انجام مناسک خاصی است که تماشای آن یکی از مهمترین جاذبههای توریستی در منطقه تبت گردیده است. در این مراسم بودائیان بر روی پرچمهای مقدسی که به رنگهای مختلف می باشند دعاها و نیایشهای خاصی را خوانده و آن را به اهتزاز در می آورند. و در مسیر باد قرار می دهند، آنها معتقدند که این پرچمها وقتی در مسیر باد قرار می گیرند دعاها بودائیان برای برقراری صلح و آرامش را به سراسر جهان برده و در میان مردم همه سرزمینها پخش خواهد کرد. در این مراسم همچنین پرچمهای مقدس سالهای قبل که کهنه شده اند طی مراسمی خاص سوزانده شده و خاکستر آن به باد سپرده می شود تا دعاها صلح و مهربانی را در میان تمام مردمان جهان پخش گرداند. اگر چه مقداری از خاکستر نیز به همواره به عنوان شفا و تبرک به زائران داده می شود.

کالدن لندن یکی از رهبران بودائی تبتی در اروپا طی گفت و گویی به مناسبت این مراسم گفت که اکنون بزرگترین نگرانی من درباره این مسئله است که متأسفانه انجام دقیق مراسم سنتی ما هر ساله کم رنگ تر می شود و جوانان میلی به انجام آن ندارند در حالی که اگر این بی میلی ادامه پیدا کند در سالهای آتی دیگر هرگز از این مراسم زیبای معنوی اثری باقی نخواهد ماند.

برگزاری نماز ویژه مسلمانان برای قربانیان بمب گذاری مادرید

مسلمانان اسپانیا با پیوستن به دیگر هموطنان خود در روز عزاداری ملی در اسپانیا، بر جایگاه ضد ترور خود تاکید کرده و از جامعه اسپانیا برای تفکیک میان اسلام و ترور تشکر کردند. به گزارش اسلام آن لاین، اقلیت مسلمان در مراسمی که برای اولین سالگرد بمب گذاری مادرید برگزار شد حضور چشمگیری داشته و در نماز جمعه و نماز ویژه قربانیان ترور نیز بر محکوم بودن ترور از دیدگاه مسلمانان و اسلام تاکید کردند.

خارج از مسجد جامع اسپانیا که مسلمانان برای نماز و نیایش ویژه قربانیان و نماز جمعه جمع شده بودند پرچم هایی را با خود حمل می کردند که شعارهایی به زبان عربی و اسپانیایی در باره محکومیت ترور نوشته شده بود. منصور اسکودرو رئیس فدراسیون نهادهای دینی اسلامی و یکی از دبیر کل های کمیسیون اسلامی اسپانیا گفت: این گروه از امامان جماعت اسپانیایی دعوت کرده است تا در نمازهای جمعه ترور و تروریسم را محکوم کنند.

اسکودرو گفت: ما از امامان خواستیم طی اعلامیه ای رسمی تروریسم را محکوم کرده و نماز ویژه ای برای تمام قربانیان تروریسم برگزار کنند.

این کمیسیون سندی را تنظیم کرده است تا از مردم اسپانیا و دولت به دلیل رفتاری که با مسلمانان از زمان یازدهم مارس سال گذشته تا کنون داشته و همچنین عدم انجام اقدامات نامناسب همچون اقداماتی که پس از یازدهم سپتامبر در ایالات انجام داده شده تشکر کنند.

ریایی تاناری از دیگر دبیر کل های این کمیسیون در گفت و گو با رادیو خصوصی اسپانیا گفت: با تمام خانواده قربانیان که رفتار شایسته با مسلمانان داشته و هیچ گاه انگشت اتهام را به سوی مسلمانان نشانه نگرفته و می توانند میان اسلام و تروریسم تمایز بگذارند احساس همدردی می کنیم. وی با اشاره به بمب گذاری سال گذشته گفت: این حادثه برای مسلمانان رنج عمیقی به همراه داشت. بر اساس آمار انجمن های مسلمان اسپانیا ۲۳۰ هزار مهاجر مسلمان در اسپانیا زندگی می کنند که اکثر آنها در کاتالونیا منطقه شمالی زندگی می کنند علاوه بر این تعداد ۲۶۰ هزار اسپانیایی نیز به اسلام روی آورده اند. روز جمعه سازمان اسلامی اصلی اسپانیا فتوایی را علیه اسامه بن لادن، رهبر گروه تروریستی القاعده، که سازمان وی مسئولیت بمب گذاری مادرید را یک سال پیش به عهده گرفت صادر کرد.

خبرگزاری فرانسه گزارش داد، در این فتوا پنج صفحه ای آمده است اقدامات تروریستی القاعده و رهبر این گروه اسامه بن لادن در دیدگاه اسلام کاملا محکوم هستند.

این فتوا توسط کمیسیون اسلامی اسپانیا که در سال ۱۹۹۱ توسط دولت برای نمایندگی اقلیت مسلمان در این کشور تاسیس شد صادر شده است.

در این فتوا آمده است بن لادن خارج از اسلام و القاعده و تمام کسانی که سعی در توجیه تروریسم برپایه قرآن کریم دارند نیز خارج از اسلام هستند.

علاوه بر این، در این فتوا از همه خواسته شده است از به کارگیری واژه های اسلام و اسلام گرا برای نسبت دادن به چنین افرادی خودداری کنند.

جشنواره اسلام و مغرب زمین در وین افتتاح شد

جشنواره ای با عنوان "اسلام و مغرب زمین - مبدا غرب" از روز ۱۲ اسفندماه به مدت سه روز در شهر وین پایتخت اتریش آغاز شد تا به ادبیات معاصر اسلامی بپردازد.

در این جشنواره نویسندگان و هنرمندان کشورهای ایران، ترکیه، عراق، فلسطین، الجزایر، مصر، لیبی و لبنان کتب ادبی خود را برای حضار قرائت کرده و سپس درباره آن به بحث و گفت و گو پرداختند.

کریستنه آیگنر مسوول مطبوعاتی انجمن فرهنگی وین، در این شهر گفت: این بیست و ششمین جشنواره ای است که همه ساله در اسفند ماه در وین برگزار می شود.

وی در مورد انتخاب موضوع ادبی اسلام و مغرب زمین در جشنواره امسال گفت:

با توجه به اینکه اسلام در سال های اخیر توجه بسیاری از مردم جهان را به خود جلب کرده است، انجمن فرهنگی وین تصمیم گرفت موضوع ادبی امسال خود را به ادبیات اسلامی معطوف کند.

این مسوول اطلاع رسانی جشنواره گفت: کتابون امیرپور، عباس معروفی، سودابه محافظ و نوید کرمانی از جمله هنرمندان و نویسندگان ایرانی هستند که کتب خود را برای حضار در این جشنواره قرائت می کنند.

در این جشنواره علاوه بر معرفی اشکال ادبیات اسلامی، ارتباط بین مشرق و مغرب زمین نیز مورد بحث و گفت و گو شرکت کنندگان قرار می گیرد.

برنامه های گفت و گوی ادیان از جنبه های علمی و فنی بالایی برخوردار بود

دکتر رستم وحیدی، موبد زرتشتی، گفت: امسال برنامه هایی که درباره گفت و گوی ادیان برگزار شد از جنبه های علمی و فنی بالایی برخوردار بود. به طوری که همگان قدرت شنیدن حرف های یکدیگر را داشتند و در محیطی آرام و محبت آمیز به پیوندهای فرهنگی و اشتراکات آیینی توجه می کردند.

دکتر رستم وحیدی، موبد زرتشتی و سردبیر نشریه فروهر، در گفت و گو با خبرنگار گروه دین و اندیشه مهر گفت: من امیدوارم که این برنامه ها روز به روز بهتر و دقیق تر گردد و بتواند مخاطبان مختلف، خصوصا جوانان را به خود جذب کند.

سردبیر نشریه فروهر افزود: امسال برنامه هایی که درباره گفت و گوی ادیان برگزار شد نیز از جنبه های علمی و فنی بالایی برخوردار بود. به طوری که همگان قدرت شنیدن حرف های یکدیگر را داشتند و در محیطی آرام و محبت آمیز به پیوندهای فرهنگی و اشتراکات آیینی توجه می کردند.

وی از نظر کمیت برنامه های برگزار شده را بسیار اندک دانست و اظهار کرد: نسبت به سوره ها و موضوعات مختلف در گستره ادیان توحیدی می بایست برنامه های بیشتری برگزار می شد. برخی از این برنامه ها می توانست درباره اسطوره، تاریخ و زبان باشد. بنابراین می تواند مهم ترین کاستی برنامه هایی که برگزار گردید را عدم توجه به ابعاد مختلف فرهنگ و آیین دانست.

دکتر وحیدی پژوهش های بنیادین در عرصه فرهنگ و ادیان را از ضعف های مهم دانست و تاکید کرد: بسیاری از پژوهش ها در کشورها و دانشگاه های دیگر انجام می شود و با توجه به این که در داخل ما با ظرفیت های بسیار بالایی برخوردار هستیم می بایست به بحث پژوهش ها نیز به صورت جدی توجه شود.

موبد زرتشتی در پایان گفت: در خرداد ماه سال جاری هشتمین کنفرانس بزرگ زرتشتیان در لندن برگزار می شود که انجمن زرتشتیان تهران هماهنگی های لازم را برای حضور زرتشتیان انجام خواهد داد و من هم برای این کنفرانس مقاله ای درباره یکی از مراسم های آیین زرتشتی ارائه خواهم کرد.